

Nota

Programma van Maatregelen Proefputtenonderzoek

DIEST STATIONSOMGEVING (Prov. Vlaams Brabant)

Auteur : Jasper VAN RENSBERGEN
Redactie : Bart BARTHOLOMIEUX

Projectcode: 2022A271

Projectcode:	2022A271
Naam erkende archeoloog:	Monument Vandekerckhove
Erkenningsnummer:	OE/ERK/Archeoloog/2015/00031
Locatiegegevens:	Diest, Stationsomgeving (Zwartebeekplein)
Lambertcoördinaten onderzoeksgebied:	X: 197 747 – Y: 187 202 X: 198 045 – Y: 187 062
Kadastergegevens:	Diest Afdeling: 1 Sectie: A, nrs. 1822K4 (partim.), openbaar domein
Topografische kaart:	Zie plan in Bijlage 003 van VVR
Begindatum onderzoek:	25/08/2022
Einddatum onderzoek:	25/08/2022
Relevante termen thesauri:	Proefsleuvenonderzoek, Diest, stationsomgeving, late middeleeuwen
Alle betrokken actoren:	Jasper Van Rensbergen (Veldwerkleider) Bert Mestdagh (Archeoloog)
Betrokken personen buiten het project:	/
Contact:	info@monument.be; T: +32 51 31 60 80

1. Inleiding

In het kader van de geplande omgevingsvergunningaanvraag voor stedenbouwkundige handelingen in de Stationsomgeving te Diest werd na een uitgebreide bureaustudie¹ (2021D257) een archeologisch traject uitgerold. Dit archeologisch traject bestond uit een verder archeologisch vooronderzoek met en zonder ingreep in de bodem bestaande uit landschappelijke boringen, geofysisch onderzoek en een proefsleuvenonderzoek.

Het landschappelijk bodemonderzoek en proefsleuvenonderzoek werd geadviseerd voor een braakliggend terrein dat voorzien wordt voor grondverbetering. Daarnaast werd geofysisch onderzoek en proefputtenonderzoek geadviseerd voor de zones ter hoogte van de stationsomgeving, meer bepaald op het Stationsplein en het Zwartebeekplein.

Het landschappelijk bodemonderzoek en het geofysisch onderzoek waren reeds uitgevoerd op het moment dat het proefsleuven- en -puttenonderzoek werd besteld. Het landschappelijk bodemonderzoek was uitgevoerd door ABO, het geofysisch onderzoek door Archeopro.

Bij uitvoering van het proefsleuven- en proefputtenonderzoek bleek dat het veldwerk en de rapportering gefaseerd zou moeten verlopen. Er kon niet gewacht worden tot de uitvoering van alle veldwerk vooraleer te rapporteren. In eerste instantie diende de zone voor grondverbetering behandeld te worden omdat deze het eerste in gebruik zou worden genomen. Onderhavige nota omvat de rapportering van het geadviseerde proefsleuvenonderzoek binnen deze zone voor grondverbetering.

In het kader van de te nemen vervolgmaatregelen uit de initiële archeologienota ID 18880 zullen hierna nog twee nota's worden opgesteld. Eén voor de zone van het Stationsplein en één voor het Zwartebeekplein.

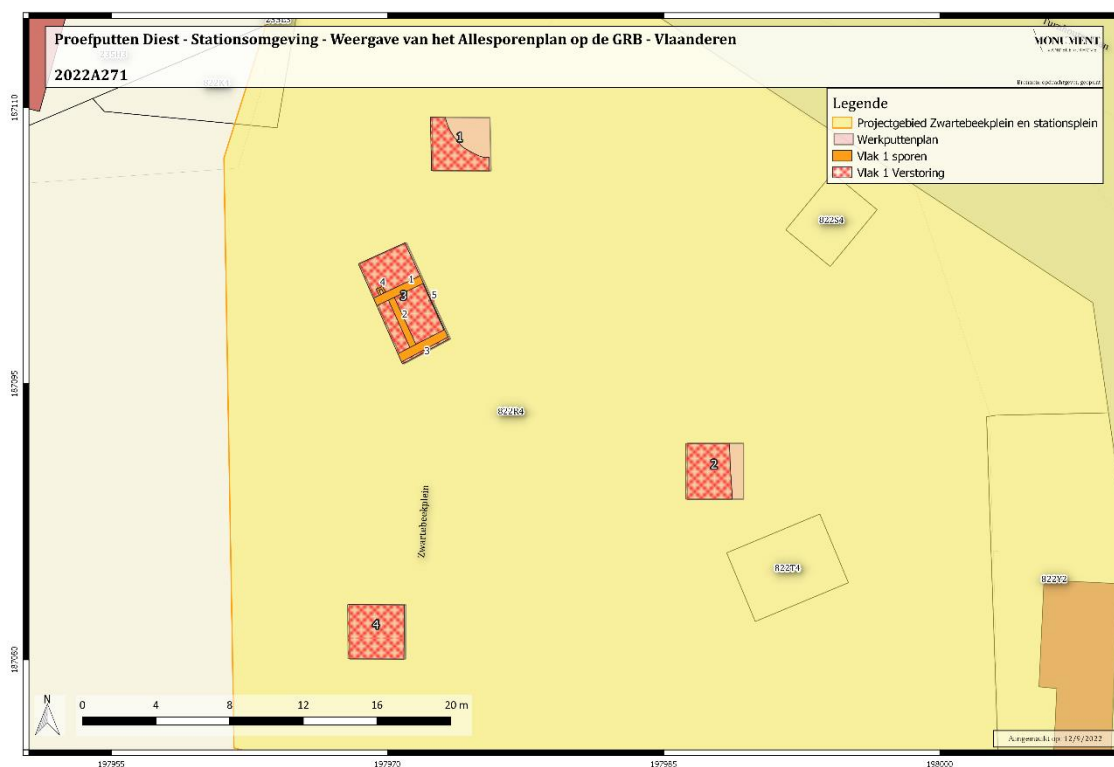
Onderhavig onderzoek betreft de nota voor de zone van het Zwartebeekplein. Gebaseerd op informatie uit het geofysisch onderzoek en het KLIP werden vier Werkputten gepland. Eén sleuf van 6 x 3m om de locatie van een potentiële gracht te onderzoeken, twee proefputten van 3x 3m om de vermoedde binnenstedelijke zone langs de zuidkant van het gebied te verkennen en een derde proefput van 3 x 3m om de noordkant boven de potentiële gracht te onderzoeken. Over het ganse terrein werden verstoringen waargenomen. Buiten de muurfundering van een vermoedelijk eerder recent gebouw werden geen archeologisch relevante sporen aangetroffen. Enkele natuursteenblokken en scherven werden aangetroffen in recent geroerde gronden. De vondst hiervan kan erop wijzen dat enige historische bebouwing vermoed kan worden in op in de omgeving van de onderzoekszone, maar deze

¹ DEVILLE & HOUBRECHTS 2021a

mogelijk reeds vernield of verstoord is. Concrete aanwijzingen voor een sporensite werden niet aangetroffen.

Bodemkundig kan vastgesteld worden dat het projectgebied zich bevindt in de Demervallei, waarbij Demerallivium oudere pakketten bedekt heeft.

Omdat de kans op kenniswinst zeer beperkt is, wordt geen verder archeologisch onderzoek geadviseerd.

Figuur 1: Weergave van het Allesporenplan op de GRB – Vlaanderen (Bron: Geopunt.be)

2. Gemotiveerd advies

2.1. Volledigheid van het vooronderzoek

Tijdens de prospectie werden drie proefputten van 3 x 3m en één sleuf van 6 x 3m gegraven om een representatief beeld van het archeologisch potentieel te krijgen. Daarnaast werd in elke werkput één bodemprofielen geregistreerd om een goed zicht te krijgen op de bodemopbouw binnen het projectgebied.

2.2. Aanwezigheid van een archeologische site

Uit het proefputtenonderzoek (zie verslag van resultaten) blijkt dat het projectgebied in grote mate verstoord is door recente werken. Aanwijzingen voor een waardevolle archeologische site, zoals sporen van bewoning of begravingen, zijn tijdens het onderzoek niet aangetroffen. Het is mogelijk dat een potentieel aanwezige site reeds verstoord of vernield is.

2.3. Waardering van de archeologische site

Er zijn geen aanwijzingen gevonden voor het voorkomen van de kern van een waardevolle archeologische site binnen het plangebied.

2.4. Impactbepaling

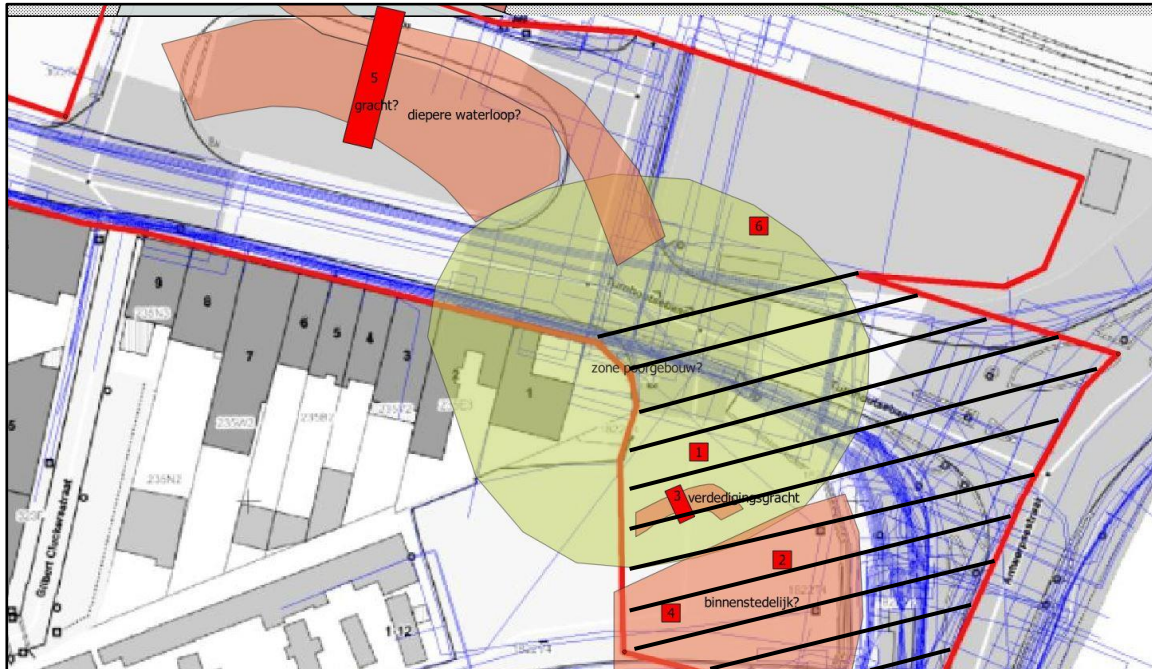
De geplande werken omvatten de heraanleg van het plein, waarbij de maximale verstoringsdiepte 100cm onder het maaiveld verwacht wordt. Een strook bedoeld voor nutsleidingen kan dieper verstoord worden. Gezien het ontbreken van archeologische sporen, en het voorkomen van verstoringen tot onder de 100cm, worden geen verdere archeologische maatregelen geadviseerd.

2.5. Bepaling van de maatregelen

Als gevolg van de afwezigheid van aanwijzingen van een waardevolle archeologische site binnen deze zone dient voor de zone ter hoogte van het Zwartebeekplein (afbakening zie Figuur 2) geen programma van maatregelen voor verder archeologisch onderzoek opgesteld te worden. Hierbij dient benadrukt dat bovenstaande vrijgave dus enkel geldt voor het Zwartebeekplein. Voor de zone van het stationsplein worden nog twee proefputten² gepland en dient een aparte nota met bijhorend advies uitgeschreven te worden.

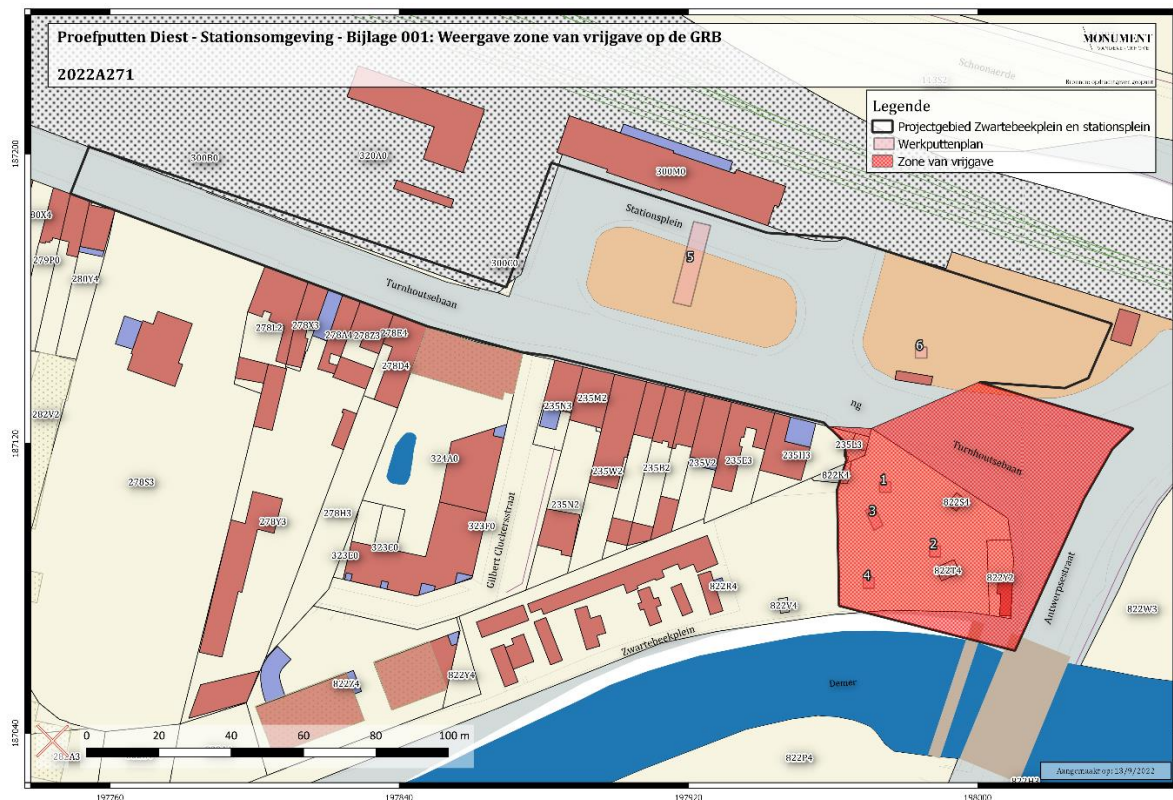
² Kan nog wijzigen.

Ook wordt gewezen op de wettelijke verplichting om bij aantreffen van archeologische sporen/vondsten tijdens werken, dit te melden aan Onroerend Erfgoed³.

Figuur 2: Aanduiding van de zone die wordt vrijgegeven (zwart gearceerd). De rest van het projectgebied ter hoogte van het stationsplein wordt in een volgende fase gewaardeerd.

³ Zie artikel 5.1.4. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en artikel 5.1. van het Onroerenderfgoedbesluit

Figuur 3: In het rood de zone van vrijgave weergegeven op de GRB – Bijlage 001 (Bron: Geopunt.be)